

Rejser, forsikringer, love og regler

Denne folder er beregnet til hiv-smittede, som ønsker information om nogle af de praktiske og juridiske problemer, der kan være i forbindelse med at leve med hiv. Folderen indgår i serien Hiv, liv og behandling, hvor hver folder beskriver forskellige problemstillinger, man kan komme ud for som hiv-smittet. I serien findes der foldere om bl.a. behandlingsstart, krop og psyke, sociale rettigheder samt kærlighed, parforhold og sex.

Hiv-Danmark er patientforening for hiv-smittede og pårørende i Danmark. Foreningen tilbyder rådgivning til hiv-smittede og pårørende over hele landet, arrangerer kurser, seminarer, selvhjælpsgrupper, og den har væresteder i København og Århus. Du kan læse mere om foreningens tilbud på hjemmesiden www.hiv-danmark.dk

© Hiv-Danmark 2007, version 1

Ide og udvikling: Henrik Arildsen og Andy Grysbæk, **Tekst:** Andy Grysbæk, **Korrektur:** Henrik Lyding, **Layout:** Krogh & Co Designbureau, **Illustration:** Lene Perez, **Tryk:** Basistryk. **Hiv-Danmark takker:** Overlæge Lars Nørgaard Nielsen og afdelingslæge Nina Weis for lægefaglig bistand. Alle hiv-smittede der har hjulpet med projektet. GlaxoSmithKline som har givet Hiv-Danmark penge, så projektet kunne gennemføres.

Love og regler

I denne folder kan du læse om nogle af de love, regler og praktiske problemer, der kan have betydning for dig som hiv-smittet. Det er blandt andet straffeloven, som indeholder en paragraf, der gør det strafbart at dyrke usikker sex, men det er også love og regler, som har betydning, når du rejser til udlandet, skal tegne en forsikring eller søge et nyt job. De forskellige love ændrer sig løbende, så det kan være en god idé at kigge efter opdateret information på www.hiv-danmark.dk

Rejser til andre EU-lande

Som hiv-smittet kan du frit rejse til et andet EU-land, og der er i princippet heller ikke noget, som forhindrer dig i at flytte til et land inden for EU og arbejde der. EU-lovgivningen giver nemlig statsborgere i et EU-land ret til at bo og arbejde i et andet EU-land, men det kan være en god ide at undersøge lovgivningen i det land, du overvejer at flytte til. Det er nemlig ikke nødvendigvis alle EU-lande, som har gennemført EU-lovgivningen på dette område.

Rejser til lande udenfor EU

En lang række lande uden for EU har lavet love, der helt eller delvist forhindrer hiv-smittede i at rejse ind i landet. Nogle steder er det sådan, at du kan komme på ferie men ikke slå dig ned permanent. Andre steder er det helt forbudt at rejse ind i landet. I nogle lande skal du underskrive en erklæring ved indrejsen, andre steder kan toldmyndighederne forlange en blodprøve. Det er en rigtig god idé at undersøge lovgivningen i det land, du ønsker at rejse til, fordi du ellers risikerer at blive nægtet indrejse og bliver sendt hjem med det første fly, og du risikerer selv at skulle betale hjemrejsen.

Der sker løbende ændringer i lovgivningen i forskellige lande, så det er en god idé at søge opdateret information om det land, du vil rejse til. På Hiv-Danmarks hjemmeside finder du link til en liste, der opdateres en gang om året og rummer omfattende information om lovgivningen i næsten alle lande.

Rejseforsikringer

Når du er på ferie i et andet EU-land og en række lande, der støder op til EU, er du som hovedregel dækket af det gule sygesikringsbevis. Det gælder dog ikke, hvis det på forhånd er sandsynligt, at du kunne blive syg på rejsen. Hvis du er i tvivl, kan du kontakte Europæiske Rejseforsikring A/S, der administrerer ordningen på vegne af det offentlige.

Du er dækket af Det Gule Sygesikringsbevis:

- i Europa - altså også i Estland, Letland, Litauen, Hviderusland, Ukraine, Moldova samt i Rusland indtil Uralbjergene
- på Grønland og Færøerne
- i de mellemøstlige lande og de afrikanske lande, der har kystlinie til Middelhavet
- i Jordan
- på de Kanariske Øer, Madeira og Azorerne.

Kilde: Forsikringsoplysningen

Ændring i sygesikringsbevisets dækning

Fra 2008 dækker den offentlige sygesikring udelukkende sygebehandling i EU-lande samt Norge, Island, Liechtenstein og Schweiz. Fra dette tidspunkt er det nødvendigt at tegne en privat rejseforsikring, hvis man skal have dækket sin hjemtransport.

Andre rejseforsikringer

På rejser, der ikke er dækket af Det Gule Sygesikringsbevis, er du selv nødt til at tegne en rejseforsikring. Du kan ikke gå ud fra, at du er dækket med en privat rejseforsikring, da betingelserne kan variere meget – specielt hvis du har aids-diagnosen. Det er altid en god ide at få en forhåndsgodkendelse fra rejseforsikringsselskabet, så du ikke står et sted i udlandet uden forsikringsdækning. Hvis du ikke kan finde et forsikringsselskab, der dækker, kan du prøve at kontakte Hiv-Danmark.

Erhvervsrejser

Din arbejdsgiver skal have en forsikring, der dækker dig, når du rejser til udlandet for din arbejdsplads. Du skal imidlertid være opmærksom på, at nogle erhvervsrejseforsikringer ikke dækker hiv-smittede eller personer med aids-diagnosen. Det betyder, at din arbejdsgiver risikerer at skulle betale lægehjælp, sygehusregninger og eventuel hjemtransport – også selvom den opståede sygdom ikke har noget med hiv at gøre. Hvis du ikke har fortalt din arbejdsgiver, at du er hiv-smittet, kan det derfor være klogt at undersøge, om du er dækket af forsikringen, så I ikke pludselig står i en ubehagelig situation.

Husk også, at en del lande har regler, der helt eller delvist forbyder hiv-smittede at rejse ind. Det er regler, du også er underlagt, når du er på rejse for din arbejdsplads.

Husk medicin på rejsen

Når du er i medicinsk behandling, er det vigtigt, at du følger behandlingen og tager de doser medicin, som du har aftalt med lægen. Hvis du springer over i kortere eller længere tid, risikerer du nemlig, at hiv udvikler resistens mod medicinen, og at det dermed fremover bliver sværere at finde en effektiv behandling til dig.

Pause i behandlingen

Nogle hiv-smittede vælger at holde en pause med medicinen, hvis de tager til lande, hvor man ikke lovligt kan rejse ind som hiv-smittet. Det er ikke noget, lægen anbefaler, men det er vigtigt, at du taler med lægen, hvis du alligevel vælger at gøre det samme, fordi det kan være nødvendigt at erstatte noget af din medicin med noget andet, så du undgår resistensudvikling.

Noget medicin kræver pillepas

Du kan uden problemer tage din almindelige hiv-medicin med på rejser indenfor EU. Men du skal være opmærksom på, at du skal have et såkaldt pillepas, hvis du ved siden af din hiv-medicin medbringer medicin, der virker euforiserende. Det kunne f.eks. være metadon eller stærk, smertestillende medicin. Pillepasset udstedes af apoteket og gælder i 30 dage. På Hiv-Danmarks hjemmeside finder du link til en opdateret liste over medicin, som kræver et pillepas, for at du kan medbringe den på rejser indenfor EU.

Medicin der skal opbevares på køl

Der er nogle typer medicin, som skal opbevares i køleskab for at holde sig. Hvis du får medicin, som skal stå i køleskab, kan det være en god ide at spørge lægen eller sygeplejersken, hvor længe medicinen kan holde sig udenfor køleskabet. Det er nemlig muligt, at din medicin kan tåle at stå udenfor køleskabet i nogle dage, så du undgår at skulle undersøge, om der er et køleskab, du kan bruge, der hvor du skal være. Men husk, at der er noget medicin, som skal være i køleskabet hele tiden.

Forsikringer og pensioner

Der er sket en medicinsk udvikling, som betyder, at de fleste hiv-smittede i dag kan se frem til at leve nogenlunde ligeså længe som personer, der ikke er smittet med hiv. Det er desværre ikke noget, der har fået forsikringselskaber og pensionskasser til at lempe reglerne. Du vil derfor i de fleste tilfælde ikke kunne tegne en forsikring, der dækker dig ved alvorlig sygdom eller død. Nogle selskaber gør imidlertid en undtagelse ved nogle forsikringer, hvor de ikke dækker sygdomme, der er relateret til hiv.

Det er vigtigt, at du på forhånd undersøger forsikringsbetingelserne nøje, fordi selskabet kan kræve at få udleveret dine helbredsoplysninger, hvis du skal have udbetalt penge fra forsikringen. Hvis du ikke har lyst til at forsikringselskabet skal vide noget om din hiv-status, kan du i første omgang ringe anonymt og undersøge, hvad forsikringen dækker i forhold til hiv, eller du kan få en god ven til at gøre det.

Straffeloven

Folketinget har vedtaget en paragraf i straffeloven, der indebærer, at det er forbudt at udsætte andre for fare for at blive smittet med en livstruende og uhelbredelig sygdom. I praksis er det kun hiv, der er omfattet af denne paragraf, og den betyder, at du som hiv-smittet har pligt til enten at fortælle din partner, at du har hiv eller sørge for, at I bruger kondom, så din partner ikke udsættes for risiko.

Hiv-loven

§ 252. Med fængsel indtil 8 år straffes den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der på hensynsløs måde forvolder fare for, at nogen smittes med en livstruende og uhelbredelig sygdom.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med sundhedsministeren, hvilke sygdomme der er omfattet af stk. 2. (Pt. er det kun hiv, som er omfattet af stk. 2)

Den svenske straffelov

Når du opholder dig i et andet land, skal du være opmærksom på, at du er underlagt det pågældende lands lovgivning. Det kan for eksempel have betydning i Sverige, hvor straffeloven giver dig pligt til at informere partnere om din hiv-status – også selv om du beskytter din partner.

Man har som borger selv pligt til at sætte sig ind i lovgivningen. Det er ikke en formildende omstændighed, at man ikke kendte loven.

Åbenhed overfor andre

Du behøver kun fortælle andre om din hiv-status, hvis det er relevant. Det er det normalt ikke i forhold til din arbejdsgiver, fordi hiv ikke smitter ved socialt samvær, og eventuel smitte i forbindelse med et uheld på arbejdspladsen kan forebygges med almindelige forholdsregler som gummihandsker. Ved en jobsamtale er det kun nødvendigt at sige noget, hvis det er sandsynligt, at du vil få et større antal sygedage end normalt. Det er de færreste, der vil få det.

I de fleste tilfælde er det nok ikke en fordel at være åben omkring hiv på arbejdspladsen, men hvis du mener, det er det rigtigste for dig, kan du få hjælp til at informere din chef og dine kolleger gennem Hiv-Danmarks rådgivning, der har stor erfaring med det.

Det kan være relevant at fortælle om din hiv-status, hvis hiv for eksempel gør det svært for dig at passe dit job. Når du er åben, giver du også arbejdsgiveren en forklaring på, hvorfor du måske ikke helt lever op til forventningerne, så I sammen kan kigge på, om der er mulighed for at tilpasse dit job efter din formåen.

Du har heller ikke pligt til at oplyse din praktiserende læge, din tandlæge eller socialrådgiveren på kommunen om din hiv-status. Nogle gange kan det dog være en god ide, fordi de så er i stand til at give dig den rigtige behandling. Ofte vil lægen eller tandlægen alligevel kunne se, at der er noget galt med dit immunforsvar, men de har måske svært ved at behandle dig, når de ikke med sikkerhed ved, hvad der er galt. Både læge, socialrådgiver og tandlæge har tavshedspligt, og det er strafbart, hvis tavshedspligten ikke respekteres.

Her kan du få information og rådgivning

Kontaktpersoner på hospitalet

Læge .....

Sygeplejerske .....

Socialrådgiver .....

Psykolog .....

Sekretær .....

Projektsygeplejerske .....

Hiv-Danmark er en forening for hiv-smittede og pårørende i Danmark, og her kan du få personlig rådgivning om de psykiske og sociale sider af hiv. Du behøver ikke være medlem for at få rådgivning, men det er nødvendigt at bestille tid. www.hiv-danmark.dk

Rådgivning Øst – Sjælland

Skindergade 44, 1. sal

1159 København K

Tlf. 33 32 58 60

Mandag til torsdag kl. 10-14

Rådgivning Vest – Fyn og Jylland

Kannikegade 18

8000 Århus C

Tlf. 70 22 58 68

Mandag til torsdag bedst kl. 9.30-14.30

AIDS-Linien er en anonym telefon- og chatrådgivning, hvor du kan få svar på spørgsmål om kønssygdomme, hiv, aids og sikker sex.

Tlf. 33 91 11 19. Telefonerne er åbne alle hverdage kl. 9-23 og

weekender samt helligdage kl. 11-18. Chattens åbningstider finder du på www.aids-linien.dk

www.hiv.dk er en fælles internetportal for alle organisationer, som arbejder med hiv og aids i Danmark. Her finder du links og beskrivelser for de enkelte organisationer.

